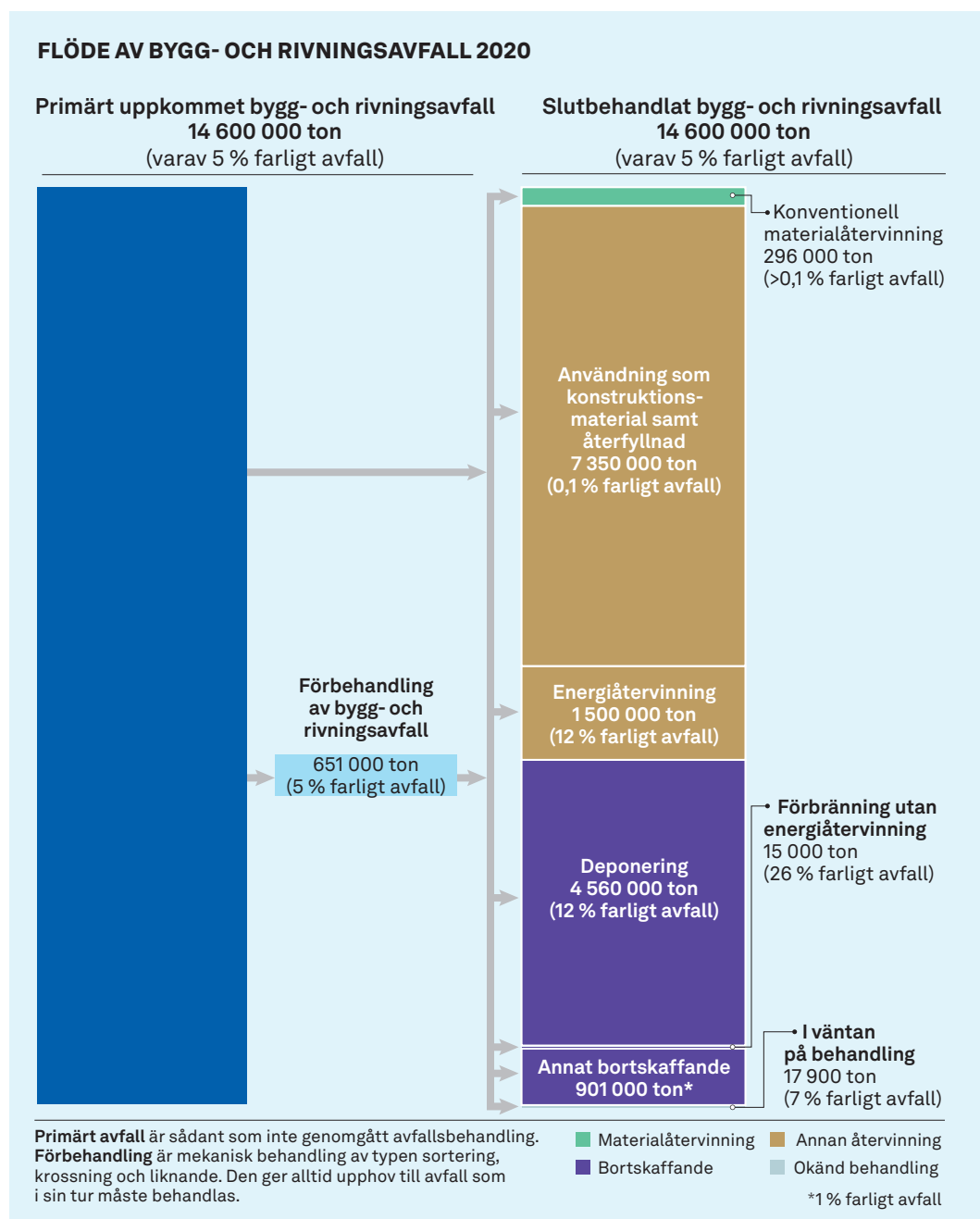

Bygg- och rivningsavfall

Bygg- och rivningsavfall är avfall som uppkommer som direkt följd av bygg- och rivningsaktiviteter och är definierat enligt kapitel 17 i avfallsförteckningen (bilaga 3 i den svenska avfallsförordningen 2020:614). I begreppet ingår även avfall från anläggningsarbeten som vägar, järnvägar och hamnar. Bygg- och rivningsavfall kan uppstå i alla branscher och i hushåll, men den största mängden uppkommer i branschen Byggverksamhet (SNI F41-43*).

* SNI, Standard för svensk näringsgrensindelning (scb.se)

2020 uppstod 14,6 miljoner ton bygg- och rivningsavfall, varav cirka 776 000 ton farligt avfall (vilket är 5 procent av den totala mängden bygg- och rivningsavfall). Det motsvarar 1,4 ton respektive 75 kilogram per person i Sverige. Av det totala avfallet förbehandlades 651 000 ton innan det gick till slutbehandling.

I statistiken ingår bygg- och rivningsavfall som hanteras på tillståndspliktiga avfallsanläggningar. Det innebär exempelvis att schaktmassor från ett vägarbete som används direkt vid ett annat vägarbete inte ingår.

De största mängderna bygg- och rivningsavfall kommer från infrastruktur- och anläggningsprojekt eller muddring. De dominerande avfallsslagen är jord (schaktmassor), mineralavfall från bygg och rivning (betong, tegel, klinker, asfalt och liknande) samt muddermassor.

Vad händer med avfallet?

Den vanligaste behandlingen av bygg- och rivningsavfall är att det återvinns som konstruktionsmaterial (7,4 miljoner ton eller 50 procent av det totala bygg- och rivningsavfallet), följt av deponering (4,6 miljoner ton, 31 procent) och energiåtervinning (1,5 miljoner ton, 10 procent). Konventionell materialåtervinning, som återvinning av metaller, plast och glas, står för 296 000 ton, 2 procent av det totala bygg- och rivningsavfallet.

2020 stod bygg- och rivningsavfallet för ungefär 40 procent av Sveriges avfall (när gruvavfallet räknas bort). Därför är det av särskilt stor vikt att avfallet från bygg och rivning minimeras och att avfallets hantering förbättras, så att klimatpåverkan kan minska och resurshushållningen förbättras.

Svårt att nå återvinningsmålet

Inom det svenska miljömålssystemet finns ett etappmål för bygg- och rivningsavfall. Där anges att förberedande för återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning av icke-farligt bygg- och rivningsavfall årligen fram till 2025 ska uppgå till minst 70 viktprocent. Men en stor del av avfallet från bygg-, rivnings- och anläggningsarbete räknas inte med i återvinningsmålet, eftersom jord (avfallskod 17 05 04) och muddermassor (avfallskod 17 05 06) inte ingår i målet. Av de 14,6 miljoner ton bygg- och rivningsavfall som uppstår omfattas endast ungefär 3,7 miljoner ton av återvinningsmålet.

Återvinningsgraden 2020 var 52,7 procent, det vill säga en bit från målet på 70 procent. Denna nivå kan förklaras av att mycket avfall fortfarande deponeras (framför allt mineralavfall från bygg och rivning). Dessutom går träavfall till energiåtervinning vilket inte räknas som återvinning enligt återvinningsmålet. En del blandat bygg- och rivningsavfall går till sortering och mekanisk bearbetning, men endast 34 procent av detta sorteras ut till materialåtervinning. Resten går till energiåtervinning eller deponering.

MER INFORMATION

Miljö- och avfallsanalysenheten, Naturvårdsverket, 010-698 10 00
avfallsstatistik@naturvardsverket.se

Läs mer: [Naturvårdsverkets fakta om avfall](#)
[SCB:s statistikdatabas – Avfall, uppkommet och behandlat](#)

© Naturvårdsverket 2022

Text och utformning: SMED, Svenska MiljöEmissionsData

